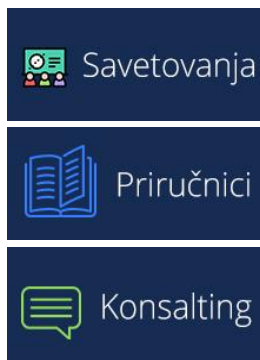

Preuzeto iz elektronske pravne baze **Paragraf Lex**

Ukoliko ovaj propis niste preuzeli sa Paragrafovog sajta ili niste sigurni da li je u pitanju važeća verzija propisa, poslednju verziju možete naći [OVDE](#).

ZAKON

O POLJOPRIVREDI I RURALNOM RAZVOJU

("Sl. glasnik RS", br. 41/2009, 10/2013 - dr. zakon, 101/2016, 67/2021 - dr. zakon i 114/2021)

I OSNOVNE ODREDBE

Sadržina zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuju se: ciljevi poljoprivredne politike i politike ruralnog razvoja, kao i način njihovog ostvarivanja, Registar poljoprivrednih gazdinstava, evidentiranje i izveštavanje u poljoprivredi, kao i nadzor nad sprovođenjem ovog zakona.

Ovim zakonom uređuju se i pravila posebnog postupka sprovođenja i kontrole IPARD programa.

Ovim zakonom obrazuje se Uprava za agrarna plaćanja, kao organ uprave u sastavu ministarstva nadležnog za poslove poljoprivrede (u daljem tekstu: Ministarstvo) i uređuje njena nadležnost.

Način obrazovanja, struktura, odnosno organizacija Uprave za agrarna plaćanja uređuje se aktom ministra nadležnog za poslove poljoprivrede (u daljem tekstu: ministar).

Značenje izraza

Član 2

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

- 1) *poljoprivreda* je privredna delatnost koja obuhvata one delatnosti koje su zakonom klasifikovane kao poljoprivreda;
- 2) *poljoprivredna proizvodnja* jeste proces proizvodnje biljnih i stočarskih proizvoda, uzgoj ribe, pčela, odnosno drugi oblici poljoprivredne proizvodnje (gajenje pečuraka, puževa, staklenička, plastenička proizvodnja, gajenje začinskog i lekovitog bilja i drugo), koja se obavlja na poljoprivrednom zemljištu, kao i na drugom zemljištu ili građevinskoj celini koji se nalaze na teritoriji Republike Srbije;
- 3) *poljoprivredni proizvodi* jesu primarni proizvodi i proizvodi prvog stepena njihove prerade nastali u poljoprivrednoj proizvodnji;
- 4) *poljoprivredno gazdinstvo* jeste proizvodna jedinica na kojoj privredno društvo, zemljoradnička zadruga, ustanova ili drugo pravno lice, preduzetnik ili fizičko lice - poljoprivrednik obavlja poljoprivrednu proizvodnju, odnosno obavlja preradu poljoprivrednih proizvoda, odnosno obavlja druge nepoljoprivredne aktivnosti (ruralni turizam, stari zanati i sl.);

5) *porodično poljoprivredno gazdinstvo* jeste poljoprivredno gazdinstvo na kojem fizičko lice - poljoprivrednik zajedno sa članovima svog domaćinstva obavlja poljoprivrednu proizvodnju, odnosno obavlja preradu poljoprivrednih proizvoda, odnosno obavlja druge nepoljoprivredne aktivnosti (ruralni turizam, stari zanati i sl.);

6) *nosilac porodičnog poljoprivrednog gazdinstva* jeste fizičko lice - poljoprivrednik i preduzetnik koji obavlja poljoprivrednu proizvodnju, odnosno obavlja preradu poljoprivrednih proizvoda, odnosno obavlja druge nepoljoprivredne aktivnosti (ruralni turizam, stari zanati i sl.), i koje je upisano u Registar poljoprivrednih gazdinstava, kao nosilac porodičnog poljoprivrednog gazdinstva;

7) *član porodičnog poljoprivrednog domaćinstva* jeste punoletni član istog domaćinstva, koji se stalno ili povremeno bavi radom na gazdinstvu i koji je upisan u Registar poljoprivrednih gazdinstava kao član porodičnog poljoprivrednog gazdinstva, na osnovu izjave da je član porodičnog poljoprivrednog gazdinstva, odnosno maloletni član istog gazdinstva na osnovu izjave roditelja, odnosno zakonskog staratelja;

8) (*brisana*)

9) *podsticaji* jesu sredstva obezbeđena u budžetu Republike Srbije, kao i sredstva iz drugih izvora koja se dodeljuju poljoprivrednim gazdinstvima i drugim licima u skladu sa ovim zakonom u funkciji ostvarivanja ciljeva poljoprivredne politike;

10) *poljoprivrednim zemljištem* smatraju se njive, vrtovi, voćnjaci, vinogradi, livade, pašnjaci, ribnjaci, trstici i močvare, kao i drugo zemljište (vrtače, napuštena rečna korita, zemljišta obrasla niskim žbunastim rastinjem i drugo), koje po svojim prirodnim i ekonomskim uslovima može racionalno da se koristi za poljoprivrednu proizvodnju;

10a) *instrument za pretpristupnu pomoć (IPA)* jeste finansijski instrument EU koji podržava strategiju proširenja EU, čija namena je da pruži pomoć kandidatima i potencijalnim kandidatima u procesu pristupanja EU;

10b) *okvirni sporazum* jeste sporazum između Republike Srbije i Evropske komisije o pravilima za sprovođenje finansijske pomoći Evropske unije Republici Srbiji u okviru Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA II);

10v) *IPARD* je finansijski instrument EU za pretpristupnu pomoć ruralnom razvoju u okviru Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA);

10g) *IPARD program* je program ruralnog razvoja u okviru instrumenta za pretpristupnu pomoć ruralnom razvoju (IPARD), koji se finansira sredstvima pretpristupne pomoći EU, kao i iz budžeta Republike Srbije;

10d) *IPARD podsticaji* su podsticaji ruralnom razvoju koji se dodeljuju poljoprivrednim gazdinstvima i drugim licima u skladu sa IPARD programom;

10đ) *projekat* jeste celokupna aktivnost podnosioca zahteva za odobravanje projekta u vezi sa ulaganjem, a sastoji se od dela ulaganja koji je prihvatljiv i dela koji je neprihvatljiv za finansiranje u skladu sa IPARD programom;

10e) *investicija* je deo projekta koji je prihvatljiv za finansiranje u skladu sa IPARD programom;

10ž) *referentna cena* je cena investicije ili dela investicije koja se utvrđuje na osnovu tržišne cene i služi za utvrđivanje osnovice za obračun IPARD podsticaja;

10z) *korisnik IPARD podsticaja* je lice kome je odobren projekat za korišćenje IPARD podsticaja;

10i) *primalac sredstava* je korisnik IPARD podsticaja kome su isplaćena sredstva.

II POLJOPRIVREDNA POLITIKA I PLANIRANJE RAZVOJA POLJOPRIVREDE

Poljoprivredna politika i politika ruralnog razvoja

Član 3

Poljoprivredna politika i politika ruralnog razvoja Republike Srbije obuhvata mere i aktivnosti koje preduzimaju nadležni organi, u cilju:

1) rasta proizvodnje i stabilnosti dohotka proizvođača;

2) rasta konkurentnosti uz prilagođavanje zahtevima domaćeg i inostranog tržišta i tehničko-tehnološkog unapređenja sektora poljoprivrede;

3) održivog upravljanja resursima i zaštite životne sredine;

4) unapređenja kvaliteta života u ruralnim područjima i smanjenja siromaštva;

5) efikasnog upravljanja javnim politikama i unapređenja institucionalnog okvira razvoja poljoprivrede i ruralnih sredina.

Poljoprivredna politika i politika ruralnog razvoja Republike Srbije sprovode se realizacijom Strategije poljoprivrede i ruralnog razvoja Republike Srbije, Nacionalnog programa za poljoprivredu i Nacionalnog programa za ruralni razvoj, kao i IPARD programa.

Strategija poljoprivrede i ruralnog razvoja Republike Srbije

Član 4

Strategijom poljoprivrede i ruralnog razvoja Republike Srbije određuju se dugoročni pravci razvoja poljoprivrede, i to: uspostavljanje tržišne ekonomije, povećanje profitabilnosti poljoprivrede Republike Srbije i briga o razvoju ruralnih oblasti.

Strategija poljoprivrede i ruralnog razvoja Republike Srbije (u daljem tekstu: Strategija) usklađuje se sa strateškim dokumentima Republike Srbije.

Strategiju donosi Vlada, na predlog Ministarstva, u skladu sa zakonom kojim se uređuje planski sistem Republike Srbije.

Ministarstvo prati realizaciju Strategije i predlaže njeno usklađivanje sa realnim potrebama u oblasti poljoprivrede i ruralnog razvoja.

Strategija se objavljuje u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Nacionalni program za poljoprivredu

Član 5

Nacionalnim programom za poljoprivredu (u daljem tekstu: Nacionalni program) utvrđuju se srednjoročni i kratkoročni ciljevi poljoprivredne politike, način, redosled i rokovi za ostvarivanje navedenih ciljeva, očekivani rezultati, kao i oblik, vrsta, namena i obim pojedinih podsticaja.

Nacionalni program, na predlog Ministarstva, donosi Vlada u skladu sa zakonom kojim se uređuje planski sistem Republike Srbije.

Nacionalni program objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Nacionalni program ruralnog razvoja

Član 6

Nacionalni program ruralnog razvoja sadrži mere i druge aktivnosti, kao i očekivane rezultate, oblike, vrste namene i obim pojedinih mera podsticaja.

Nacionalni program ruralnog razvoja, na predlog Ministarstva, donosi Vlada u skladu sa zakonom kojim se uređuje planski sistem Republike Srbije.

Nacionalni program ruralnog razvoja objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Poslove pripreme i izmene Nacionalnog programa ruralnog razvoja, kao i poslove programiranja, evaluacije, praćenja realizacije programa, izveštavanja, koordinacije i promocije, vrši organizaciona jedinica Ministarstva koja obavlja poslove ruralnog razvoja.

Član 7

(Brisan)

IPARD program

Član 7a

IPARD program sadrži opšte i specifične ciljeve, mere i druge aktivnosti, kao i očekivane rezultate, oblike, vrste, namene, intenzitet pomoći i obim pojedinih mera IPARD podsticaja.

IPARD program na predlog Ministarstva donosi Vlada.

IPARD program objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Ministar bliže propisuje lica koja ostvaruju pravo na IPARD podsticaje, iznos podsticaja, kao i uslove, način i postupak sprovođenja IPARD programa.

Ministar bliže propisuje metodologiju utvrđivanja referentnih cena.

Poslove pripreme i izmene IPARD programa, kao i poslove programiranja, evaluacije, praćenja realizacije programa, izveštavanja, promocije, koordinacije i sprovođenja mere Tehnička pomoć, u skladu sa zahtevima EU, vrši organizaciona jedinica Ministarstva koja obavlja poslove upravljanja IPARD programom.

Mera LEADER

Član 7b

Mera LEADER (*Liaison Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale* - veza između aktivnosti za razvoj ruralne ekonomije) jeste IPARD mera koja se sprovodi kroz realizaciju lokalnih strategija ruralnog razvoja, koje u skladu sa ovim zakonom i IPARD programom pripremaju i sprovode lokalne akcione grupe.

Lokalna strategija ruralnog razvoja jeste planski dokument koji je za određenu teritoriju izradila lokalna akciona grupa za programski period IPARD programa i koja je odobrena od strane Uprave za agrarna plaćanja.

Status lokalne akcione grupe stiče udruženje na određenoj teritoriji u Republici Srbiji koja obuhvata ruralna područja, čiji su osnivači ili članovi domaća i strana fizička i pravna lica i jedinice lokalne samouprave, koje je registrovano u skladu sa propisima kojima se reguliše pravni položaj udruženja, koje kao obavezne organe upravljanja ima skupštinu, upravni odbor i zastupnika, čiji su obavezni ciljevi propisani ovim zakonom i kome je odobrena lokalna strategija ruralnog razvoja.

Ciljevi iz stava 3. ovog člana jesu:

- 1) jačanje integrisanog teritorijalnog razvoja i poboljšanje uslova za upravljanje i odlučivanje na više nivoa uz primenu pristupa odozdo-nagore;
- 2) doprinos privrednom, socijalnom i kulturnom razvoju lokalne zajednice, kao i promovisanje ciljeva zaštite životne sredine;
- 3) povezivanje svih učesnika lokalnog razvoja kroz aktivnosti umrežavanja, širenja znanja i podrške inovacijama;
- 4) saradnja sa domaćim i inostranim partnerima u cilju jačanja kapaciteta svih učesnika lokalne zajednice.

Ministarstvo vodi evidenciju udruženja koja imaju status lokalne akcione grupe, radi sprovođenja mere LEADER, koja naročito sadrži podatke o:

- 1) nazivu, sedištu i adresi lokalne akcione grupe;
- 2) teritoriji naseljenih mesta/opština koju obuhvata lokalna akciona grupa;
- 3) mestu i datumu osnivanja lokalne akcione grupe;
- 4) matičnom broju i poreskom identifikacionom broju (PIB);
- 5) osnivačima i zakonskom zastupniku lokalne akcione grupe;
- 6) lokalnoj strategiji ruralnog razvoja.

Ministar bliže propisuje metodologiju za pripremu lokalne strategije ruralnog razvoja i obaveznu sadržinu, kao i način vođenja i obrazac evidencije o lokalnim akcionim grupama.

Programi međunarodnih podsticaja poljoprivredne politike i politike ruralnog razvoja u Republici Srbiji

Član 7v

Ministarstvo učestvuje u predlaganju i pripremi posebnih međunarodnih ugovora i drugih međunarodnih sporazuma između Republike Srbije i drugih država i međunarodnih organizacija, koji sadrže programe međunarodnih podsticaja poljoprivredne politike i ruralnog razvoja u Republici Srbiji.

Ministar bliže propisuje lica koja ostvaruju pravo na podsticaje, iznos podsticaja, kao i uslove, način i postupak sprovođenja programa međunarodnih podsticaja poljoprivredne politike i politike ruralnog razvoja u Republici Srbiji, u skladu sa međunarodnim sporazumom iz stava 1. ovog člana i ovim zakonom.

III UPRAVA ZA AGRARNA PLAĆANJA

Član 8

Obrazuje se Uprava za agrarna plaćanja, kao organ uprave u sastavu Ministarstva.

Uprava za agrarna plaćanja (u daljem tekstu: Uprava) obavlja sledeće poslove:

- 1) vrši izbor postupaka u skladu sa kriterijumima, mehanizmima i pravilima utvrđenim propisima za dodelu podsticaja;
- 2) raspisuje konkurs za dodelu podsticaja;
- 3) objavljuje javni poziv za podnošenje prijave za ostvarivanje prava na podsticaje sa uslovima za korišćenje prava na podsticaje;
- 4) proverava ispunjenost uslova za odobravanje i isplatu sredstava po zahtevu za ostvarivanje prava na podsticaj u skladu sa propisima i uslovima na konkursu i gde je to potrebno i po pravilima javnih nabavki;
- 5) priprema ugovor o korišćenju podsticaja između Uprave i korisnika sredstava podsticaja;
- 6) odlučuje o pravu na podsticaje;
- 7) vrši isplatu na osnovu ostvarenog prava na podsticaj;
- 7a) sprovodi postupak za povraćaj sredstava u slučaju neispunjenja obaveza od strane korisnika ili neosnovane isplate sredstava;
- 8) vrši administrativnu kontrolu i kontrolu na licu mesta;

- 9) uspostavlja i vodi računovodstveno evidentiranje obaveza i isplata;
- 10) sprovodi programe međunarodnih podsticaja poljoprivredne politike u Republici Srbiji;
- 11) vodi Registar poljoprivrednih gazdinstava;
- 12) vrši nezavisnu internu reviziju;
- 13) dostavlja izveštaje i analize ministru;
- 14) obavlja druge poslove, u skladu sa zakonom.

IIIa POSTUPAK SPROVOĐENJA IPARD PROGRAMA

Pokretanje postupka i odluka po zahtevu

Član 8a

Postupak za ostvarivanje prava na IPARD podsticaje sastoji se iz postupka za odobravanje projekta i postupka za odobravanje isplate.

Postupak za odobravanje isplate sastoji se iz postupka za odobravanje avansne isplate IPARD podsticaja i postupka za odobravanje konačne isplate IPARD podsticaja.

Postupak za odobravanje projekta pokreće se po zahtevu lica za odobravanje projekta koji se podnosi Upravi.

Postupak za odobravanje avansne isplate IPARD podsticaja pokreće se po zahtevu korisnika podsticaja, koji se podnosi Upravi u roku od 60 dana od prijema konačnog rešenja kojim se odobrava projekat.

Postupak za odobravanje konačne isplate IPARD podsticaja pokreće se po zahtevu korisnika podsticaja za odobravanje isplate, koji se podnosi Upravi posle realizacije odobrenog projekta.

O ostvarivanju prava na IPARD podsticaje odlučuje direktor Uprave rešenjem.

Rešenje po zahtevu za odobravanje projekta donosi se u roku od devet meseci od dana pokretanja postupka za odobravanje projekta, rešenje po zahtevu za odobravanje avansne isplate IPARD podsticaja donosi se u roku od mesec dana od dana pokretanja postupka za odobravanje avansne isplate IPARD podsticaja, a rešenje po zahtevu za odobravanje konačne isplate IPARD podsticaja donosi se u roku od šest meseci od dana pokretanja postupka za odobravanje konačne isplate IPARD podsticaja.

Neuredan zahtev i obustavljanje postupka zbog prestanka postojanja stranke

Član 8b

U postupku za ostvarivanje prava na IPARD podsticaje zahtev je neuredan ako sadrži formalni nedostatak koji sprečava postupanje po njemu, ako nije razumljiv ili ako nije potpun.

Uprava obaveštava podnosioca neurednog zahteva na koji način da uredi zahtev i to u roku koji ne može biti kraći od osam dana niti duži od 20 dana od prijema obaveštenja, uz upozorenje na pravne posledice ako ne uredi zahtev u roku.

Ako podnosilac ne uredi zahtev u skladu sa stavom 2. ovog člana, Uprava odbacuje zahtev kao neuredan.

Izuzetno od st. 2. i 3. ovog člana, u postupku za ostvarivanje prava na IPARD podsticaje za investicije u fizičku imovinu poljoprivrednih gazdinstava, investicije koje se tiču prerade i marketinga poljoprivrednih proizvoda i proizvoda ribarstva, kao i za investicione mere diverzifikaciju poljoprivrednih gazdinstava i razvoj poslovanja, Uprava bez razmatranja odbacuje zahtev za odobravanje projekta koji nije dostavljen na propisanom uredno popunjenom obrascu zahteva, kao i zahtev za odobravanje projekta uz koji nisu dostavljene uredne ponude za nabavku investicije, poslovni plan i popis pokretne i nepokretne imovine na dan 31. decembar prethodne godine u odnosu na godinu u kojoj se podnosi zahtev, u skladu sa posebnim propisima kojima se propisuje ostvarivanje prava na IPARD podsticaje.

Protiv rešenja Uprave o odbacivanju neurednog zahteva iz stava 3. ovog člana, kao i nepotpunog zahteva za odobravanje projekta iz stava 4. ovog člana, dozvoljena je posebna žalba.

Ako u toku postupka za ostvarivanje prava na IPARD podsticaje nastupi smrt fizičkog lica ili pravno lice prestane da postoji, postupak se obustavlja.

Izmena odobrenog projekta i avansna isplata IPARD podsticaja

Član 8v

Posle donošenja rešenja o odobravanju projekta, korisnik IPARD podsticaja može podneti zahtev za izmenu odobrenog projekta:

- 1) ako su izmene projekta takve da se njima ne menjaju bitne osobine, odnosno svrha investicije;

2) ako se izmene odnose na produžetak roka za završetak projekta, odnosno produžetak roka za podnošenje zahteva za isplatu, iz opravdanih razloga;

3) u drugim slučajevima predviđenim posebnim propisima kojima se propisuje ostvarivanje prava na IPARD podsticaje.

U postupku za ostvarivanje prava na IPARD podsticaje dopuštena je samo jedna izmena odobrenog projekta.

Rok za završetak projekta, odnosno rok za podnošenje zahteva za konačnu isplatu iz stava 1. tačka 2) ovog člana može se produžiti za najviše šest meseci za investicije u fizičku imovinu za nabavku opreme, mašina i mehanizacije, odnosno za najviše 12 meseci za investicije u fizičku imovinu za izgradnju i opremanje objekata.

O zahtevu iz stava 1. ovog člana odlučuje direktor Uprave rešenjem.

Posle donošenja rešenja o odobravanju projekta, korisnik IPARD podsticaja može Upravi podneti zahtev za avansnu isplatu IPARD podsticaja u visini do 50% odobrenog iznosa IPARD podsticaja, uz koji dostavlja bankarsku garanciju ili drugo propisano sredstvo obezbeđenja koje odgovara iznosu od 110% zahtevanog iznosa avansne isplate.

O zahtevu iz stava 5. ovog člana odlučuje direktor Uprave rešenjem.

Ako posle rešenja kojim se usvaja zahtev za odobravanje avansne isplate, u postupku po zahtevu za izmenu odobrenog projekta iz st. 1-3. ovog člana, direktor Uprave rešenjem iz stava 4. ovog člana utvrdi manji ukupni odobreni iznos IPARD podsticaja od iznosa prethodno utvrđenog rešenjem o odobravanju projekta i rešenjem o odobravanju avansne isplate, direktor Uprave rešenjem iz stava 4. ovog člana nalaže primaocu sredstava i povraćaj razlike avansne isplate do visine do 50% odobrenog iznosa IPARD podsticaja, u roku od 30 dana od dana dostavljanja rešenja.

Rešenjem kojim se usvaja zahtev za odobravanje konačne isplate IPARD podsticaja utvrđuje se konačan iznos IPARD podsticaja i odobrava isplata razlike između iznosa avansne isplate do konačnog iznosa IPARD podsticaja.

Ako je rešenjem iz stava 8. ovog člana utvrđen konačan iznos IPARD podsticaja koji je manji od iznosa avansne isplate, istim rešenjem direktor Uprave nalaže primaocu sredstava povraćaj razlike između konačnog iznosa IPARD podsticaja do iznosa koji je avansno isplaćen, u roku od 30 dana od dana dostavljanja rešenja.

Ako primalac sredstava investiciju ne realizuje u skladu sa rešenjem kojim se usvaja zahtev za odobravanje projekta i posebnim propisima kojima se propisuje ostvarivanje prava na IPARD podsticaje, direktor Uprave donosi rešenje kojim nalaže povraćaj avansno isplaćenih sredstava, sa zateznom kamatom koja se obračunava od momenta isplate novčanih sredstava primaocu u roku od 30 dana od dana dostavljanja rešenja.

Radi povraćaja avansno isplaćenih sredstava, na osnovu konačnog rešenja iz stava 10. ovog člana, Uprava pokreće postupak aktiviranja bankarske garancije iz stava 5. ovog člana, kod poslovne banke koja je izdala bankarsku garanciju.

Obaveze korisnika IPARD podsticaja i primaoca sredstava i postupak povraćaja sredstava

Član 8g

Korisnik IPARD podsticaja i primalac sredstava dužan je da:

- 1) daje tačne i potpune podatke i dokumentaciju vezane za ostvarivanje prava na IPARD podsticaje;
  - 2) investiciju realizuje u skladu sa posebnim propisima kojima se propisuje ostvarivanje prava na IPARD podsticaje;
  - 3) izvrši obeležavanje predmeta investicije u skladu sa posebnim propisima kojima se propisuje ostvarivanje prava na IPARD podsticaje;
  - 4) omogući pristup investiciji i dokumentaciji koja se odnosi na ostvarivanje prava na IPARD podsticaje ovlašćenim predstavnicima Ministarstva, ministarstva nadležnog za poslove finansija, Kancelarije za reviziju sistema upravljanja sredstvima Evropske unije, Evropske komisije, Evropskog revizorskog suda i Evropske kancelarije za borbu protiv korupcije;
  - 5) namenski koristi, ne otuđi, niti omogući drugom licu korišćenje predmeta investicije u periodu od pet godina od dana isplate;
  - 6) čuva dokumentaciju koja se odnosi na ostvarivanje prava na IPARD podsticaje, u periodu od pet godina od dana isplate;
  - 6a) u periodu od pet godina od dana isplate IPARD podsticaja za investicije u fizičku imovinu poljoprivrednih gazdinstava, u zavisnosti od sektora u kome je investicija realizovana, obavlja biljnu proizvodnju na površinama poljoprivrednog zemljišta upisanim u Registru poljoprivrednih gazdinstava, odnosno stočarsku proizvodnju sa odgovarajućim stočnim fondom, koji odgovaraju površinama pod odgovarajućim biljnim kulturama, odnosno brojem grla stoke koji su posebnim propisom kojim se propisuje ostvarivanje prava na IPARD podsticaje za investicije u fizičku imovinu poljoprivrednih gazdinstava propisani kao minimalni uslovi u pogledu površine, odnosno broja grla stoke, za ostvarivanje prava na odobravanje isplate IPARD podsticaja;
  - 6b) u periodu od pet godina od dana isplate IPARD podsticaja za investicije koje se tiču prerade i marketinga poljoprivrednih proizvoda i proizvoda ribarstva, u zavisnosti od sektora u kome je investicija realizovana:
- (1) ispunjava veterinarsko-sanitarne, odnosno opšte i posebne uslove za higijenu hrane životinjskog porekla, sa utvrđenim minimalnim kapacitetom objekta za preradu mleka, odnosno klanja, koji su posebnim propisom kojim

se propisuje ostvarivanje prava na IPARD podsticaje za investicije koje se tiču prerade i marketinga poljoprivrednih proizvoda i proizvoda ribarstva propisani kao minimalni uslovi u pogledu kapaciteta objekta, za ostvarivanje prava na odobravanje isplate IPARD podsticaja, odnosno ima objekat za izradu proizvoda od jaja koji je upisan u Registar odobrenih objekata u skladu sa propisima kojima se uređuje veterinarstvo,

(2) je upisan u Centralni registar objekata, u skladu sa zakonom kojim se uređuje bezbednost hrane, odnosno u Registar poljoprivrednih gazdinstava, Vinogradarski registar i Vinarski registar u skladu sa zakonom kojim se uređuje vino, sa kapacitetom godišnje proizvodnje vina koji je posebnim propisom kojim se propisuje ostvarivanje prava na IPARD podsticaje za investicije koje se tiču prerade i marketinga poljoprivrednih proizvoda i proizvoda ribarstva propisan kao minimalni uslov u pogledu kapaciteta objekta, za ostvarivanje prava na odobravanje isplate IPARD podsticaja;

7) vrati isplaćena sredstva usled nepridržavanja obaveza, administrativne greške ili utvrđene nepravilnosti, odnosno prevare u smislu Okvirnog sporazuma, u skladu sa zakonom i posebnim propisima kojima se propisuje ostvarivanje prava na IPARD podsticaje.

Ako administrativna greška ima za posledicu neosnovanu isplatu novčanih sredstava, direktor Uprave donosi rešenje kojim nalaže povraćaj neosnovano isplaćenih sredstava, u roku od 30 dana od dana dostavljanja rešenja.

Ako se posle izvršene isplate utvrdi postojanje nepravilnosti, odnosno prevare u smislu Okvirnog sporazuma, direktor Uprave donosi rešenje kojim nalaže povraćaj sredstava, u roku od 30 dana od dana dostavljanja rešenja.

U slučaju povraćaja isplaćenih sredstava usled nepridržavanja obaveza iz stava 1. tač. 1), 2), 4), 5), 6a) i 6b) ovog člana, kao i utvrđene prevare iz stava 3. ovog člana, zatezna kamata obračunava se od momenta isplate novčanih sredstava primaocu.

Postupak po žalbi

Član 8d

Protiv rešenja direktora Uprave u postupku ostvarivanja prava na IPARD podsticaje može se izjaviti žalba ministru, u roku od 8 dana od dana dostavljanja rešenja.

Kad Uprava nađe da je podneta žalba dopuštena, blagovremena i izjavljena od ovlašćenog lica, a nije novim rešenjem zamenila rešenje koje se žalbom pobija, dužna je da, bez odlaganja, a najkasnije u roku od osam dana od dana prijema žalbe, dostavi žalbu ministru.

Za postupanje po žalbi u postupku ostvarivanja prava na IPARD podsticaje ministar obrazuje posebnu komisiju koja odlučuje po žalbi.

Ako ministar nađe da će nedostatke prvostepenog postupka brže i ekonomičnije otkloniti Uprava, on će svojim rešenjem poništiti prvostepeno rešenje i vratiti predmet Upravi na ponovni postupak.

U slučaju iz stava 4. ovog člana, ministar rešenjem ukazuje Upravi u kom pogledu treba dopuniti postupak, a Uprava je dužna da u svemu postupi po drugostepenom rešenju i da, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema predmeta, donese novo rešenje.

Rešenje po žalbi mora se doneti što pre, a najkasnije u roku od 15 dana od dana predaje žalbe ministru.

Rešenje ministra u postupku ostvarivanja prava na IPARD podsticaje je konačno u upravnom postupku i može se pokrenuti upravni spor.

Ako nakon pokretanja upravnog spora bude doneta odluka kojom se odobrava projekat, odnosno odobrava isplata, postupak se nastavlja, odnosno isplata podsticaja se vrši isključivo iz budžeta Republike Srbije.

Primena odredbi drugih zakona i donošenje podzakonskih akata

Član 8đ

U postupku ostvarivanja prava na IPARD podsticaje primenjuju se odredbe zakona kojim se potvrđuje Okvirni sporazum.

U postupku ostvarivanja prava na IPARD podsticaje shodno se primenjuju odredbe zakona kojim se uređuje upravni postupak, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Kontrola sprovođenja IPARD programa

Član 8e

Poslove kontrole sprovođenja projekata IPARD programa obavlja Uprava preko državnih službenika raspoređenih na poslovima kontrole na licu mesta (u daljem tekstu: kontrolori).

Poslove iz stava 1. ovog člana može da obavlja lice koje je steklo visoko obrazovanje u okviru obrazovno-naučnog polja prirodno-matematičkih, tehničko-tehnoloških ili društveno-humanističkih nauka na osnovnim akademskim studijama u obimu od najmanje 240 ESPB bodova, master akademskim studijama, specijalističkim akademskim studijama, specijalističkim strukovnim studijama ili iz naučne oblasti veterinarske nauke na integrisanim akademskim studijama, specijalističkim akademskim studijama, specijalističkim strukovnim studijama, odnosno na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine ili specijalističkim studijama na fakultetu, sa položenim državnim stručnim ispitom, sa najmanje tri godine radnog iskustva u struci, kao i sa potrebnim kompetencijama za rad na radnom mestu.

Kontrolor ima službenu legitimaciju u obavljanju poslova kontrole u sprovođenju projekata IPARD programa.

U vršenju poslova kontrole na licu mesta u oblasti sprovođenja projekata IPARD programa, kontrolor ima pravo i dužnost da:

- 1) vrši uvid u isprave vezane za ostvarivanje prava na IPARD podsticaje;
- 2) vrši kontrolni pregled poljoprivrednog zemljišta, zasada, stoke, poslovnih i proizvodnih prostora, objekata, uređaja, robe i poslovne dokumentacije;
- 3) fotografiše, odnosno sačini audio-video zapis kontrolnog pregleda iz tačke 2) ovog stava;
- 4) proverava ispunjenost uslova za ostvarivanje prava na IPARD podsticaje;
- 5) preduzme druge mere i radnje, u skladu sa posebnim propisima u oblasti sprovođenja IPARD programa.

U vršenju poslova kontrole na licu mesta u oblasti sprovođenja projekata IPARD programa kontrolor je ovlašćen da:

- 1) naloži izvršenje mera i radnji uz određivanje za to potrebnog roka;
- 2) izradi izveštaj o merama i radnjama u vršenju poslova kontrole na licu mesta;
- 3) obavesti druge službe Uprave, ako postoje razlozi za preduzimanje mera iz delokruga rada tih službi;
- 4) privremeno oduzme dokumentaciju i predmete koji u postupku pred Upravom, prekršajnom ili sudskom postupku mogu da posluže kao dokaz;
- 5) podnese prijavu nadležnom organu za učinjeno krivično delo ili privredni prestup, odnosno podnese zahtev za pokretanje prekršajnog postupka;
- 6) obavesti drugi organ ako postoje razlozi za preduzimanje mera za koje je taj organ nadležan;
- 7) pokrene inicijativu za vođenje poljoprivrednog gazdinstva u pasivnom statusu;
- 8) preduzima druge mere i radnje u skladu sa posebnim propisima u oblasti sprovođenja IPARD programa.

O izvršenom privremenom oduzimanju dokumentacije i predmeta iz stava 5. tačka 4) ovog člana kontrolor izdaje potvrdu.

Uprava po pravilu subjektu kontrole najavljuje predstojeću kontrolu na licu mesta, u periodu koji ne može biti duži od 48 časova pre početka kontrole.

Izuzetno od stava 7. ovog člana, kontrola na licu mesta vrši se bez prethodne najave subjektu kontrole, kada postoje razlozi za neodložno postupanje ili opasnost da bi najava umanjila mogućnosti za ostvarivanje svih ciljeva kontrole ili kada to nalaže zaštita javnog interesa ili finansijskih interesa Evropske unije ili Republike Srbije, uz obavezno navođenje ovih razloga, koji moraju biti obrazloženi, u pisanom izveštaju o izvršenoj kontroli na licu mesta.

Lica kod kojih se vrši kontrola u oblasti sprovođenja projekata IPARD programa dužna su da kontroloru omoguće vršenje kontrole i pruže potrebne podatke i informacije, kao i da na njegov zahtev, u određenom roku, dostave ili pripreme podatke i materijale koji su mu potrebni za vršenje poslova kontrole.

Ministar bliže propisuje način i postupak obavljanja kontrole na licu mesta, kao i obrazac i sadržaj službene legitimacije kontrolora.

IV PODSTICAJI*

Član 9

Vrste podsticaja jesu:

- 1) neposredni podsticaji;
- 2) tržišni podsticaji;
- 3) strukturni podsticaji.

Vrste podsticaja iz stava 1. ovog člana mogu se utvrditi pod različitim uslovima i u različitom obimu, u zavisnosti od toga da li se radi o područjima sa otežanim uslovima rada u poljoprivredi.

Područja sa otežanim uslovima rada u poljoprivredi su područja kod kojih zbog prirodnih, socijalnih ili zakonskih ograničenja ne postoje uslovi za intenzivan razvoj poljoprivredne proizvodnje.

Ministar propisuje područja iz stava 3. ovog člana za period od tri godine.

Oblici neposrednih podsticaja

Član 10

Neposredni podsticaji obuhvataju:

- 1) premije;
- 2) podsticaje za proizvodnju;
- 3) regrese;
- 4) podršku nekomercijalnim poljoprivrednim gazdinstvima.

Premije su novčani iznosi koji se isplaćuju poljoprivrednim proizvođačima za isporučene poljoprivredne proizvode.

Podsticaji za proizvodnju su novčani iznosi koji se isplaćuju po jedinici mere za posejan usev, odnosno stoku odgovarajuće vrste (konj, govedo, ovca, svinja, živina, pčelinja košnica i drugo).

Regresi su novčani iznosi koji se u određenom procentu isplaćuju za kupljenu količinu inputa neophodnih za poljoprivrednu proizvodnju (gorivo, đubrivo, premije osiguranja useva, plodova i životinja, troškovi skladištenja i drugo).

Podrška nekomercijalnim poljoprivrednim gazdinstvima je novčani iznos namenjen poljoprivrednicima koji jedini prihod ostvaruju od obavljanja poljoprivredne proizvodnje, a upisani su u Registar poljoprivrednih gazdinstava kao nekomercijalna poljoprivredna gazdinstva.

Oblici tržišnih podsticaja

Član 11

Tržišni podsticaji obuhvataju:

- 1) izvozne podsticaje;
- 2) troškove skladištenja;
- 3) kreditnu podršku.

Izvozni podsticaji ostvaruju se povraćajem propisanog procenta od vrednosti izvezene robe.

Troškovi skladištenja su novčani iznosi koji se isplaćuju poljoprivrednim proizvođačima za skladištenje poljoprivrednih proizvoda radi sprečavanja poremećaja na tržištu.

Kreditna podrška je vrsta podsticaja kojima se vrši podsticanje poljoprivredne i prehrambene proizvodnje.

Oblici strukturnih podsticaja

Član 12

Strukturni podsticaji obuhvataju podršku programima koji se odnose na:

- 1) mere ruralnog razvoja;
- 2) poboljšanje zaštite i kvaliteta poljoprivrednog zemljišta;
- 3) mere institucionalne podrške.

Mere ruralnog razvoja su vrsta podsticaja kojima se podstiče unapređenje konkurentnosti u poljoprivredi i šumarstvu (investiranje u poljoprivredu i šumarstvo i uvođenje novih standarda u proizvodnji i prometu poljoprivrednih proizvoda), unapređenje programa zaštite životne sredine, očuvanje biodiverziteta i programa diverzifikacije ruralne ekonomije i unapređenja kvaliteta života u ruralnim oblastima.

Mere poboljšanja zaštite i kvaliteta poljoprivrednog zemljišta su vrsta podsticaja kojima se vrši poboljšanje fizičkih, hemijskih i bioloških osobina zemljišta (oglinjavanje i opeskavanje zemljišta, smanjenje kiselosti, smanjenje alkalnosti zemljišta, meliorativno đubrenje zemljišta i drugo). Podsticaji usmereni za zaštitu zemljišta jesu protiverozivne mere i mere kontrole i ispitivanje zemljišta, komasacija, melioracija, rekultivacija i druge mere za zaštitu zemljišta.

Mere institucionalne podrške su vrsta podsticaja kojima se podstiču programi istraživanja u poljoprivredi, programi savetodavnih službi, promovisanja poljoprivrede, sistema tržišnih informacija poljoprivrede Republike Srbije, kao i drugi programi.

Strukturni podsticaji se, pod uslovima utvrđenim ovim zakonom, mogu usmeriti ka određenoj grupaciji korisnika, kao što su poljoprivrednici koji pretežno proizvode za tržište, zadruge, jedinice lokalne samouprave, udruženja i drugi korisnici koji se bave poljoprivrednom proizvodnjom, preradom i plasmanom poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda.

Način utvrđivanja namene i raspodele podsticaja

Član 13

Vlada propisuje za svaku budžetsku godinu vrste i oblik podsticaja, obim, uslove i način ostvarivanja prava na pojedine vrste i oblike podsticaja i određuje korisnike podsticaja, u skladu sa ovim zakonom, zakonom kojim se uređuje budžet Republike Srbije, Nacionalnim programom i Nacionalnim programom ruralnog razvoja.

Podrška za sprovođenje poljoprivredne politike u autonomnoj pokrajini i jedinici lokalne samouprave

Član 14

Organi autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave mogu da utvrđuju mere podrške za sprovođenje poljoprivredne politike za područje teritorije autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave.

Organi iz stava 1. ovog člana mogu da osnivaju pravna lica za podršku za sprovođenje poljoprivredne politike.

Sredstva za sprovođenje poljoprivredne politike iz stava 1. ovog člana koriste se u skladu sa programom podrške za sprovođenje poljoprivredne politike koji donosi nadležni organ autonomne pokrajine, odnosno nadležni organ jedinice lokalne samouprave, uz prethodnu saglasnost Ministarstva.

Sredstva za sprovođenje poljoprivredne politike iz st. 1. i 2. ovog člana obezbeđuju se u budžetu autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave.

Podrška sprovođenja poljoprivredne politike u autonomnoj pokrajini i jedinicama lokalne samouprave ne može biti u suprotnosti sa Nacionalnim programom i Nacionalnim programom ruralnog razvoja.

V KORIŠĆENJE PODSTICAJA*

Pravo na podsticaje

Član 15

Pravo na podsticaje pod uslovima utvrđenim ovim zakonom, imaju poljoprivredna gazdinstva i porodična poljoprivredna gazdinstva koja su upisana u Registar poljoprivrednih gazdinstava, jedinice lokalne samouprave, kao i druga lica i organizacije (u daljem tekstu: korisnici podsticaja).

Porodično poljoprivredno gazdinstvo

Član 16

Porodično poljoprivredno gazdinstvo jeste osnovni oblik organizovanja poljoprivredne proizvodnje.

U zavisnosti od svoje ekonomske snage porodično poljoprivredno gazdinstvo može biti:

- 1) komercijalno porodično poljoprivredno gazdinstvo;
- 2) nekomercijalno porodično poljoprivredno gazdinstvo.

Komercijalno porodično poljoprivredno gazdinstvo jeste ono poljoprivredno gazdinstvo koje je tržišno usmereno i koje može pod uslovima utvrđenim ovim zakonom ostvariti pravo na podsticaje iz člana 9. stav 1. ovog zakona.

Nekomercijalno porodično poljoprivredno gazdinstvo jeste ono poljoprivredno gazdinstvo koje nije tržišno usmereno, a čiji je nosilac korisnik penzije ostvarene po osnovu poljoprivredne proizvodnje.

Svojstvo nekomercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva utvrđuje se prilikom registracije odnosno obnove registracije u Registru poljoprivrednih gazdinstava.

Nekomercijalno porodično poljoprivredno gazdinstvo može pod uslovima utvrđenim ovim zakonom ostvariti pravo na podsticaje iz člana 10. stav 1. tačka 4) ovog zakona.

Aktom iz člana 13. ovog zakona mogu se propisati i druge vrste podsticaja koje ostvaruju nekomercijalna porodična poljoprivredna gazdinstva, u skladu sa ovim zakonom, Nacionalnim programom i Nacionalnim programom ruralnog razvoja.

Postupak za ostvarivanje prava na podsticaje

Član 17

Postupak za ostvarivanje prava na podsticaje pokreće se po zahtevu korisnika podsticaja koji se podnosi Upravi.

Postupak iz stava 1. ovog člana pokreće se i na drugi način (konkurs, zahtev banci za odobrenje kreditne podrške) ako je to predviđeno aktom iz člana 13. ovog zakona.

O ostvarivanju prava na podsticaje u postupku iz st. 1. i 2. ovog člana odlučuje direktor Uprave rešenjem.

Na rešenje iz stava 3. ovog člana može se staviti elektronski potpis, u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronski potpis.

Na rešenje iz stava 3. ovog člana može se izjaviti žalba ministru u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Na postupak za ostvarivanje prava na podsticaje primenjuju se odredbe zakona kojima se uređuje upravni postupak, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Obaveze korisnika podsticaja

Član 18

Korisnici podsticaja dužni su da namenski koriste sredstva podsticaja.

Korisnik podsticaja dužan je da se pridržava propisa kojima se uređuju standardi kvaliteta životne sredine, zaštita javnog zdravlja, zaštita zdravlja životinja i biljaka, zaštita dobrobiti životinja i zaštita poljoprivrednog zemljišta.

Korisnik podsticaja dužan je da vrati iznos sredstava koji je primio na osnovu netačno prikazanih podataka ili koji je nenamenski koristio, uvećan za iznos zatezne kamate, najkasnije u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti rešenja direktora Uprave, kojim se utvrđuje obaveza korisnika da izvrši povraćaj novčanih sredstava.

Ako korisnik podsticaja nenamernim činjenjem, odnosno propuštanjem ne postupi u skladu sa stavom 2. ovog člana u toku kalendarske godine, direktor Uprave donosi rešenje o smanjenju iznosa ukupnih podsticaja dodeljenih u kalendarskoj godini u procentu koji je srazmeran stepenu odgovornosti.

Ako korisnik podsticaja namernim činjenjem, odnosno propuštanjem ne postupi u skladu sa stavom 2. ovog člana u toku kalendarske godine, direktor Uprave donosi rešenje o smanjenju iznosa ukupnih podsticaja dodeljenih u kalendarskoj godini koji ne može biti manji od 20%, odnosno o ograničenju prava korišćenja jedne ili više vrsta podsticaja, za jednu ili više kalendarskih godina.

Direktor Uprave donosi rešenje iz st. 3, 4. i 5. ovog člana na osnovu zapisnika poljoprivrednog inspektora i izveštaja drugih nadležnih organa.

Korisnici podsticaja dužni su da čuvaju dokumentaciju koja se odnosi na ostvarivanje prava na podsticaje najmanje pet godina od dana njihove naplate.

Uprava vodi evidenciju korisnika podsticaja.

VI REGISTAR POLJOPRIVREDNIH GAZDINSTAVA

Način vođenja Registra poljoprivrednih gazdinstava

Član 19

Radi sprovođenja i praćenja poljoprivredne politike, evidentiranja poljoprivrednih gazdinstava i porodičnih poljoprivrednih gazdinstava, kao i radi vođenja analitike i statistike za potrebe Ministarstva, u Upravi se vodi Registar poljoprivrednih gazdinstava (u daljem tekstu: Registar).

Elektronsko postupanje

Član 19a

Registar se vodi kao jedinstvena, centralizovana, elektronska baza podataka o poljoprivrednim gazdinstvima, upotrebom softverskog rešenja eAgrar.

Softversko rešenje eAgrar uspostavlja i njime upravlja Uprava, dok služba Vlade koja je nadležna za projektovanje, usklađivanje, razvoj i funkcionisanje sistema elektronske uprave pruža tehničku podršku u uspostavljanju i vođenju softverskog rešenja eAgrar.

Rukovalac podacima o ličnosti upisanim u Registar je Uprava.

Postupci upisa u Registar, obnove registracije, promene podataka upisanih u Registar i brisanja iz Registra pokreću se i vode elektronski, putem softverskog rešenja eAgrar.

U postupcima iz stava 4. ovog člana podatke iz službenih evidencija i registra, kao i akte drugih nadležnih organa koji su potrebni za odlučivanje, Uprava pribavlja putem servisne magistrale organa, u skladu sa propisima koji uređuju elektronsku upravu.

Ministar bliže propisuje način i uslove upisa i vođenja Registra, uslove i način promene podataka u Registru i obnove registracije, način čuvanja podataka upisanih u Registar, elektronsku formu u kojoj se Upravi dostavljaju podnesci i prilozi u postupcima iz stava 4. ovog člana, a strankama rešenja doneta u tim postupcima, kao i način obezbeđenja podrške licima iz člana 20. zakona u vezi sa elektronskim postupanjem.

Subjekti upisa

Član 20

U Registar se upisuju privredna društva, zemljoradničke zadruge, druga pravna lica kao što su ustanove, škole, manastiri, crkve i druge organizacije, preduzetnici i poljoprivrednici, koji obavljaju poljoprivrednu proizvodnju, odnosno obavljaju preradu poljoprivrednih proizvoda, odnosno obavljaju druge nepoljoprivredne aktivnosti (ruralni turizam, stari zanati i sl.).

Poljoprivrednik može biti upisan u Registar kao nosilac ili član samo jednog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva.

Način upisa subjekata u Registar

Član 21

Lica iz člana 20. stav 1. ovog zakona upisuju se u Registar kao korisnici poljoprivrednog zemljišta po osnovu prava svojine, po osnovu rešenja o komasaciji, kao i po osnovu ugovora o zakupu ili ustupanju poljoprivrednog zemljišta na korišćenje.

Upis subjekata u Registar

Član 22

U Registar se upisuju lica iz člana 20. stav 1. ovog zakona, a kada je subjekt upisa poljoprivrednik mogu se upisati i članovi poljoprivrednog gazdinstva.

Određivanje sedišta subjekata upisa

Član 23

Kao sedište subjekta upisa u Registar se upisuje mesto prebivališta nosioca porodičnog poljoprivrednog gazdinstva, odnosno sedišta pravnog lica, odnosno preduzetnika, bez obzira gde se obavlja poljoprivredna proizvodnja, odnosno delatnost.

Poslovi vođenja Registra

Član 24

Poslovi vođenja Registra obuhvataju:

- 1) prijem zahteva poljoprivrednih gazdinstava za upis, obnovu registracije i promene podataka u Registru;
- 2) upisivanje, obnova registracije i promena podataka poljoprivrednih gazdinstava u Registru;
- 3) izdavanje potvrde o upisu poljoprivrednih gazdinstava u Registar, odnosno o aktivnom ili pasivnom statusu u Registru;
- 4) upis pasivnog statusa poljoprivrednog gazdinstva u Registru;
- 5) brisanje poljoprivrednog gazdinstva iz Registra, na zahtev nosioca gazdinstva ili po službenoj dužnosti;
- 6) formiranje i trajno čuvanje dosijea poljoprivrednih gazdinstava;
- 7) pribavljanje podataka od drugih organa i organizacija;
- 8) druge poslove, u skladu sa ovim zakonom.

Sadržina Registra

Član 25

U Registar se unose podaci o:

- 1) nosiocu porodičnog poljoprivrednog gazdinstva;
- 2) članovima porodičnog poljoprivrednog gazdinstva;
- 3) pravnom licu i preduzetniku koji obavlja poljoprivrednu proizvodnju;
- 4) osnovu korišćenja poljoprivrednog zemljišta, odnosno drugog zemljišta ili građevinske celine na kome se obavlja poljoprivredna proizvodnja;
- 5) katastarskim parcelama na kojima se obavlja poljoprivredna proizvodnja;
- 6) vrstama poljoprivrednih kultura i površinama pod poljoprivrednim kulturama;
- 7) vrsti i brojnem stanju stočnog fonda (broj po grlima, odnosno košnicama za pčele);
- 8) namenskom računu poljoprivrednog gazdinstva, odnosno nosioca porodičnog poljoprivrednog gazdinstva, na koje se usmeravaju sredstva ostvarena po osnovu državnih podsticaja;
- 9) ostvarenim premijama, subvencijama, regresima i drugim vidovima podsticaja poljoprivredne proizvodnje, isplaćenih poljoprivrednom gazdinstvu;

10) korišćenju kredita za podsticanje razvoja poljoprivredne proizvodnje odobrenih poljoprivrednom gazdinstvu i rokovima njihove otplate;

11) drugim činjenicama.

Postupak upisa u Registar

Član 26

Upis poljoprivrednog gazdinstava u Registar, vrši se na zahtev lica iz člana 20. stav 1. ovog zakona.

Zahtev iz stava 1. ovog člana podnosi se Upravi na propisanom obrascu zahteva.

Lice koje podnese zahtev za upis u Registar po osnovu svojine nad zemljištem gazdinstva, koje se nalazi kod drugog lica po osnovu ugovora o zakupu, odnosno po osnovu davanja zemljišta na korišćenje, ne može biti upisano u Registar sa tim delom zemljišta, za vreme trajanja ugovora o zakupu, odnosno ugovora o davanju zemljišta na korišćenje.

Upisom u Registar, poljoprivrednom gazdinstvu dodeljuje se broj poljoprivrednog gazdinstva (u daljem tekstu: BPG).

Direktor Uprave donosi rešenje o upisu poljoprivrednog gazdinstva, odnosno porodičnog poljoprivrednog gazdinstva u Registar.

Na rešenje iz stava 5. ovog člana može se izjaviti žalba u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Poljoprivredno gazdinstvo koje je upisano u Registar može da vrši obnovu registracije u Registru svake godine.

Ministar bliže propisuje obrazac zahteva iz stava 1. ovog člana, obrazac zahteva za obnovu upisa, obrasce priloga i dokumentaciju koja se podnosi uz zahtev.

Izvod iz Registra

Član 27

Uprava izdaje izvod iz Registra kojim poljoprivredna gazdinstva dokazuju svojstvo registrovanog poljoprivrednog gazdinstva i upisane podatke u Registru pred trećim licima.

Prijave podataka i promene u Registru

Član 28

Radi ostvarivanja prava na podsticaje za svaku godinu, poljoprivredna gazdinstva i porodična poljoprivredna gazdinstva upisana u Registar dostavljaju Upravi podatke koji se odnose na upis u Registar, odnosno obnovu registracije u Registru, kao i svaku promenu podataka u roku od 30 dana od dana nastanka promene, a koji se odnose na:

- 1) status pravnog lica, status preduzetnika, ovlašćenog lica u pravnom licu koje je upisano u Registar, nosioca porodičnog poljoprivrednog gazdinstva;
- 2) broj članova porodičnog poljoprivrednog gazdinstva;
- 3) sedište pravnog lica i preduzetnika, odnosno prebivalište nosioca porodičnog poljoprivrednog gazdinstva;
- 4) broj namenskog računa, odnosno poslovne banke kod koje se vodi račun;
- 5) delatnost u Agenciji za privredne registre.

Status u Registru

Član 29

Poljoprivredno gazdinstvo vodi se u Registru u aktivnom ili pasivnom statusu.

Ako je poljoprivredno gazdinstvo u pasivnom statusu ne može da ostvaruje pravo na podsticaje utvrđene ovim zakonom.

Ministar bliže propisuje uslove za pasivni status poljoprivrednog gazdinstva.

Brisanje iz Registra

Član 30

Poljoprivredno gazdinstvo briše se iz Registra:

- 1) na zahtev lica iz člana 20. stav 1. ovog zakona;
- 2) prestankom bavljenja poljoprivrednom delatnošću;
- 3) istekom šest godina pasivnog statusa u Registru.

Rešenje o brisanju iz Registra donosi direktor Uprave.

Protiv rešenja iz stava 2. ovog člana može se izjaviti žalba ministru, preko Uprave.

Rešenje ministra je konačno u upravnom postupku.

Agrarni savet

Član 31

Radi praćenja izrade i sprovođenja Strategije poljoprivrede i ruralnog razvoja i Nacionalnog programa, kao i davanja mišljenja o nacrtima i predlozima propisa i međunarodnih sporazuma iz oblasti poljoprivrede, Vlada osniva Agrarni savet (u daljem tekstu: Savet), od predstavnika poljoprivrednih gazdinstava i porodičnih poljoprivrednih gazdinstava, udruženja poljoprivrednih proizvođača i drugih učesnika u lancu poljoprivredne proizvodnje.

VII EVIDENTIRANJE I IZVEŠTAVANJE U POLJOPRIVREDI

Evidencije

Član 32

Ministarstvo vodi evidencije o:

- 1) dugogodišnjim zasadima (voćnjaci, vinogradi, matičnjaci i drugo);
- 2) proizvođačima povrća;
- 3) obeležavanju životinja;
- 4) ostvarenim vrstama i oblicima podsticaja isplaćenih poljoprivrednom gazdinstvu, odnosno porodičnom poljoprivrednom gazdinstvu;
- 5) korišćenju kredita za podršku poljoprivrednoj proizvodnji odobrenih poljoprivrednom gazdinstvu, odnosno porodičnom poljoprivrednom gazdinstvu i rokovima njihove otplate;
- 6) korisnicima podsticaja;
- 7) korišćenju poljoprivrednog zemljišta;
- 8) područjima sa otežanim uslovima rada u poljoprivredi;
- 9) proizvođačima organskih proizvoda, prerađivačima organskih proizvoda, licima koja obavljaju unutrašnji, odnosno spoljnotrgovinski promet organskih proizvoda, kao i licima koja su uključena u organsku proizvodnju.

Pored evidencija iz stava 1. ovog člana, Ministarstvo vodi i druge evidencije i baze podataka ako je to predviđeno zakonom ili drugim propisima.

Vođenje evidencija i baza podataka iz st. 1. i 2. ovog člana, kao i njihovo povezivanje, vrši se preko BPG koji je obavezan za sve te evidencije.

Sistem računovodstvenih podataka na poljoprivrednim gazdinstvima

Član 33

Sistem računovodstvenih podataka na poljoprivrednim gazdinstvima (Farm Accountancy Data Network - u daljem tekstu: FADN) je skup podataka o strukturi, proizvodnji, prihodima i rashodima poljoprivrednih gazdinstava, koji se dobijaju na osnovu sprovođenja godišnjeg istraživanja na poljoprivrednim gazdinstvima u skladu sa posebnim propisima.

FADN sistem obuhvata sprovođenje godišnjeg istraživanja i prikupljanja podataka o strukturi, proizvodnji, prihodima i rashodima poljoprivrednih gazdinstava (u daljem tekstu: FADN istraživanje), organizacionu strukturu FADN sistema, prema utvrđenoj metodologiji prikupljanja i načinu korišćenja podataka sa poljoprivrednih gazdinstava koja učestvuju u FADN sistemu.

Ministarstvo uspostavlja FADN sistem.

FADN sistem čine:

- 1) Nacionalni odbor za praćenje FADN sistema;
- 2) Nacionalno telo za organizaciju i sprovođenje FADN istraživanja;
- 3) Regionalna koordinaciona tela;
- 4) Kancelarije za prikupljanje računovodstvenih FADN podataka;
- 5) republička organizacija nadležna za poslove statistike;

6) poljoprivredna gazdinstva (FADN gazdinstva).

Za praćenje FADN sistema, u skladu sa propisima kojima se uređuje državna uprava, ministar rešenjem osniva posebnu radnu grupu - Nacionalni odbor za FADN sistem (u daljem tekstu: Nacionalni odbor).

Poslove Nacionalnog tela za organizaciju i sprovođenje FADN istraživanja obavlja Ministarstvo.

Za poslove organizacije i sprovođenja FADN istraživanja, kontrole, obrade i pripreme podataka za godišnje izveštaje, kao i ostale poslove vezane za FADN sistem Ministarstvo može da ovlasti poljoprivredne obrazovne, naučne i stručne institucije i druge organizacije i ustanove, na osnovu konkursa.

Koordinaciju i funkcionisanje FADN sistema obavljaju regionalna koordinaciona tela u skladu sa zakonom kojim se uređuje obavljanje savetodavnih i stručnih poslova u oblasti poljoprivrede.

Poslove kancelarije za prikupljanje računovodstvenih FADN podataka obavljaju savetodavne i stručne službe u skladu sa zakonom kojim se uređuje obavljanje savetodavnih i stručnih poslova u oblasti poljoprivrede.

Republička organizacija nadležna za poslove statistike u FADN sistemu učestvuje na način i prema uslovima u skladu sa sporazumom o saradnji zaključenog između Ministarstva i republičke organizacije nadležne za poslove statistike.

Poljoprivredno FADN gazdinstvo je poljoprivredno gazdinstvo koje dobrovoljno učestvuje u FADN istraživanju.

Ministar bliže propisuje organizaciju učesnika u FADN sistemu i njihove poslove, metodologiju prikupljanja podataka sa poljoprivrednih gazdinstava koja učestvuju u FADN sistemu, način i rokove prikupljanja podataka, kao i način i uslove korišćenja podataka u okviru FADN sistema.

Ministarstvo donosi Nacionalni plan za funkcionisanje FADN sistema koji naročito sadrži način uspostavljanja i unapređenja FADN sistema, aktivnosti učesnika i institucija koji su deo sistema, njihove međusobne veze, aktivnosti i rokove za njihovo sprovođenje.

Nacionalni plan za funkcionisanje FADN sistema donosi se za period od pet godina.

Sredstva za uspostavljanje FADN sistema obezbeđuju se iz budžeta Republike Srbije.

Član 34**

(Prestalo da važi)

Sistem za identifikaciju zemljišnih parcela

Član 34a

Sistem za identifikaciju zemljišnih parcela (*Land Parcel Identificaton Systems* - u daljem tekstu: LPIS) je elektronska baza podataka o referentnim parcelama poljoprivrednog zemljišta, kojom se na jedinstven način evidentira stvarni način korišćenja poljoprivrednog zemljišta u Republici Srbiji, kao i nastale promene u prostoru (na osnovu prostornih podataka iz oblasti geodezije, ekologije, šumarstva, hidrografije, infrastrukture, energetike, prostornog planiranja, građevine, poljoprivrede i dr.), a koja se koristi za sprovođenje mera poljoprivredne politike i politike ruralnog razvoja.

Referentna parcela je neprekinuta površina poljoprivrednog zemljišta koja se koristi za poljoprivrednu proizvodnju i koja je klasifikovana u odnosu na način korišćenja zemljišta.

LPIS uspostavlja, vodi i održava Uprava.

LPIS se vodi u digitalnom i grafičkom obliku za područje Republike Srbije, na osnovu karata, katastarskih dokumenata ili drugih topografsko-kartografskih podataka, alfanumeričkih podataka, uključujući geografski informacioni sistem, digitalni ortofoto, satelitske snimke, primenu daljinske detekcije i drugih metoda prikupljanja podataka koji omogućavaju potrebnu tačnost u funkcionisanju sistema, uzimajući u obzir strukturu i stanje referentne parcele.

Sva lica koja obavljaju poljoprivrednu proizvodnju na poljoprivrednim površinama u Republici Srbiji dužna su da se prijave za upis u LPIS, u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisom kojim se uređuje način upisa u LPIS.

Organ nadležan za poslove državnog premera i katastra bez naknade ustupa Upravi na korišćenje sve neophodne podatke za uspostavljanje, vođenje i održavanje LPIS, i to: alfanumeričke podatke o katastarskim parcelama, digitalni katastarski plan, digitalni model terena, topografske karte, podatke o zemljišnom pokrivaču, digitalni ortofoto ne stariji od tri godine, satelitske snimke, registar prostornih jedinica i druge potrebne podatke.

Prostorni i alfanumerički podaci iz nadležnosti drugih državnih organa i organizacija, kao i drugih privrednih subjekata u javnoj svojini koji su potrebni za uspostavljanje, vođenje i održavanje LPIS dostavljaju se Upravi bez naknade.

Vlada bliže uređuje organizaciju, uslove i način upisa, kao i dostavljanja podataka i vođenja LPIS.

Integrirani sistem upravljanja i kontrole - IACS

Član 34b

Integrirani sistem upravljanja i kontrole (Integrated Administration and Control System - IACS) je sistem za sprovođenje i kontrolu isplate direktnih podsticaja i podsticaja merama ruralnog razvoja koji su vezani za površinu poljoprivrednog zemljišta, u skladu sa zakonom kojim se uređuju podsticaji u poljoprivredi i ruralnom razvoju, i sastoji se od niza povezanih elektronskih baza podataka, i to: Registra podsticaja, Registra poljoprivrednih gazdinstava, LPIS, Centralne baze podataka o obeležavanju životinja, aplikativnog sistema za obradu zahteva za ostvarivanje prava na podsticaje pomoću geoprostornih podataka, integriranog sistema kontrole, sistema praćenja i nadgledanja, modula za kontrolu na licu mesta i daljinsku detekciju, modula za ovlašćenje za plaćanje, modula za poslovanje, izveštavanje i sistema upravljanja dokumentima, modula za upravljanje korisnicima i drugih komponenti koje se koriste za prijem i obradu zahteva za ostvarivanje prava na podsticaje.

Integrirani sistem upravljanja i kontrole u Republici Srbiji uspostavlja, vodi i održava Uprava.

Uprava od drugih državnih organa, organizacija, ustanova i privrednih subjekata u javnoj svojini, bez naknade pribavlja podatke potrebne za uspostavljanje i održavanje Integriranog sistema upravljanja i kontrole.

Vlada bliže uređuje organizaciju Integriranog sistema upravljanja i kontrole, specifikaciju i strukturu podataka u bazi podataka, subjekte koji su obavezni da dostavljaju podatke i snimke, kao i način njihovog dostavljanja.

VIII NADZOR

Vršenje nadzora

Član 35

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo.

Poslove inspekcijskog nadzora Ministarstvo vrši preko poljoprivrednog inspektora.

Poljoprivredni inspektor

Član 36

Poslove poljoprivrednog inspektora može da obavlja diplomirani inženjer poljoprivrede i diplomirani inženjer tehnologije prehrambenog smera sa položenim državnim stručnim ispitom i sa najmanje tri godine radnog iskustva u struci.

Prava i dužnosti poljoprivrednog inspektora

Član 37*

U vršenju poslova inspekcijskog nadzora poljoprivredni inspektor ima pravo i dužnost da:

- 1) vrši pregled poljoprivrednog zemljišta, zasada, stoke, poslovnih i proizvodnih prostora, objekata, uređaja, robe i poslovne dokumentacije fizičkih i pravnih lica koja se bave poljoprivrednom proizvodnjom i preradom poljoprivrednih proizvoda biljnog porekla;
- 2) *(prestala da važi)*
- 3) *(prestala da važi)*
- 4) preduzme druge mere i radnje, u skladu sa zakonom.

Ovlašćenja poljoprivrednog inspektora

Član 38

U vršenju poslova iz člana 37. ovog zakona poljoprivredni inspektor ovlašćen je da:

- 1) naloži rešenjem izvršenje mera i radnji uz određivanje za to potrebnog roka;
- 2) podnese prijavu nadležnom organu za učinjeno krivično delo ili privredni prestup i podnese zahtev za pokretanje prekršajnog postupka;
- 3) izrekne meru obezbeđenja u slučaju opasnosti za život i zdravlje ljudi ili za druge javne interese;
- 4) obavesti drugi organ ako postoje razlozi za preduzimanje mera za koje je taj organ nadležan;
- 5) pokrene inicijativu kod ovlašćenog organa za obustavljanje od izvršenja, odnosno za poništavanje ili ukidanje propisa ili drugog opšteg akta organa ili organizacije koja vrši poslove državne uprave, odnosno za obustavljanje od izvršenja opšteg akta preduzeća, ustanove i druge organizacije ako nisu u skladu sa Ustavom i zakonom;
- 6) pokrene inicijativu kod Uprave za vođenje poljoprivrednog gazdinstva u pasivnom statusu;
- 7) preduzima druge mere i radnje, u skladu sa zakonom.

Na rešenje poljoprivrednog inspektora iz stava 1. ovog člana, može se izjaviti žalba ministru u roku od osam dana od dana njegovog donošenja.

Rešenje iz stava 2. ovog člana konačno je u upravnom postupku.

Obaveze lica nad čijim radom se vrši nadzor

Član 39

Pravna i fizička lica nad čijim radom se vrši inspekcijски nadzor dužna su da mu omoguće vršenje nadzora i pruže potrebne podatke i informacije.

Pravna i fizička lica iz stava 1. ovog člana dužna su da poljoprivrednom inspektor, kao i drugim ovlašćenim licima u skladu sa zakonom, na njegov zahtev u određenom roku dostave ili pripreme podatke i materijale koji su mu potrebni za vršenje poslova inspekcijskog nadzora.

Oduzimanje dokumentacije i predmeta

Član 40

Poljoprivredni inspektor u vršenju inspekcijskog nadzora može da privremeno oduzme dokumentaciju i predmete koji u prekršajnom ili sudskom postupku mogu da posluže kao dokaz.

O izvršenom privremenom oduzimanju dokumentacije i predmeta iz stava 1. ovog člana izdaje se potvrda.

IX KAZNENE ODREDBE

Član 41*

(Prestalo da važi)

Privredni prestup i prekršaj pravnog lica

Član 42

Novčanom kaznom od 500.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup pravno lice ako nenamenski koristi sredstva IPARD podsticaja (član 8g stav 1. tačka 5)).

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 50.000 do 200.000 dinara i odgovorno lice u pravnom licu.

Za radnje iz stava 1. ovog člana pored novčane kazne, može se izreći i zaštitna mera zabrane pravnom licu da se bavi određenom privrednom delatnošću, odnosno zaštitna mera zabrane odgovornom licu u pravnom licu da vrši određene dužnosti u trajanju od šest meseci do deset godina, računajući od dana pravnosnažnosti presude.

Novčanom kaznom od 300.000 do 1.500.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice koje postupi suprotno odredbama člana 8g stav 1. tač. 1), 2), 3), 4) i 6).

Za prekršaj iz stava 4. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 20.000 do 100.000 dinara i odgovorno lice u pravnom licu.

Prekršaj preduzetnika i fizičkog lica

Član 42a

Novčanom kaznom od 100.000 do 500.000 dinara kazniće se za prekršaj preduzetnik koji:

- 1) nenamenski koristi sredstva IPARD podsticaja (8g stav 1. tačka 5));
- 2) postupi suprotno odredbama člana 8g stav 1. tač. 1), 2), 3), 4) i 6).

Novčanom kaznom od 10.000 do 100.000 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice koje:

- 1) nenamenski koristi sredstva IPARD podsticaja (8g stav 1. tačka 5));
- 2) postupi suprotno odredbama člana 8g stav 1. tač. 1), 2), 3), 4) i 6).

Član 43*

(Prestalo da važi)

X PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Preuzimanje evidencije, zaposlenih, opreme i poslovnog prostora

Član 44

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede - Uprava za agrarna plaćanja preužeće vođenje Registra poljoprivrednih gazdinstava najkasnije do 1. januara 2010. godine, u skladu sa ovim zakonom.

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede - Uprava za agrarna plaćanja preužeće evidenciju poljoprivrednih gazdinstava, deo zaposlenih, opreme i poslovnog prostora od Ministarstva finansija - Uprava za trezor.

Broj zaposlenih, listu opreme i poslovnog prostora iz stava 2. ovog člana utvrdiće ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i ministar finansija sporazumno, u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do preuzimanja poslova iz stava 1. ovog člana poslove vezane za Registar poljoprivrednih gazdinstava obavljaje Ministarstvo finansija - Uprava za trezor.

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede - Uprava za agrarna plaćanja može pojedine poslove iz svoje nadležnosti poveriti drugom državnom organu ili organizaciji, na osnovu ugovora koji zaključuje direktor Uprave.

Rok za donošenje akata od strane Vlade

Član 45

Vlada će doneti Nacionalni program i Nacionalni program ruralnog razvoja u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Akt iz člana 13. ovog zakona Vlada donosi svake godine najkasnije do 31. januara.

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 46

Podzakonski propisi koji se donose na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona doneće se u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja podzakonskih propisa iz stava 1. ovog člana primenjivaće se Uredba o Registru poljoprivrednih gazdinstava ("Službeni glasnik RS", br. 119/08, 21/09 i 36/09), Pravilnik o obrascu zahteva za upis u Registar poljoprivrednih gazdinstava i obrascu legitimacije poljoprivrednog gazdinstva ("Službeni glasnik RS", broj 17/08) i Uputstvo o načinu upisa, vođenja i brisanja podataka iz registra poljoprivrednih gazdinstava ("Službeni glasnik RS", broj 8/08), osim odredaba tih propisa koje nisu u skladu sa ovim zakonom.

Stupanje na snagu ovog zakona

Član 47

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju

("Sl. glasnik RS", br. 101/2016)

Član 13

Izuzetno u 2017. i 2018. godini neće se vršiti obnova registracije u Registru a radi ostvarivanja prava na podsticaje, poljoprivredna gazdinstva i porodična poljoprivredna gazdinstva upisana u Registar dostavljaju Upravi podatke koji se odnose na upis u Registar, kao i svaku promenu ovih podataka u roku od 30 dana od dana nastanka promene.

Član 14

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju

("Sl. glasnik RS", br. 114/2021)

Član 20

Zahtevi za ostvarivanje prava na IPARD podsticaje podneti do dana stupanja na snagu ovog zakona rešavaće se u skladu sa propisima koji su bili na snazi u vreme podnošenja zahteva za odobravanje projekta, kao i odredbama ovog zakona u delu koji se odnosi na avansnu isplatu IPARD podsticaja iz člana 8v st. 5-11. ovog zakona.

Član 21

Softversko rešenje eAgrar i jedinstvena, centralizovana, elektronska baza podataka o poljoprivrednim gazdinstvima iz člana 14. ovog zakona uspostaviće se najkasnije do 1. jula 2022. godine.

Do uspostavljanja softverskog rešenja eAgrar, zahtev iz člana 16. ovog zakona podnosiće se u papirnoj formi područnim jedinicama Uprave prema sedištu pravnog lica, odnosno preduzetnika, odnosno prebivalištu poljoprivrednika koji je nosilac porodičnog poljoprivrednog gazdinstva.

Član 22

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", osim odredaba člana 18. ovog zakona, koje se primenjuju od 1. januara 2025. godine i odredaba člana 19. ovog zakona, koje se primenjuju od 1. januara 2027. godine.